No. 59. 1841.

VLISSINGSCHE COURANT.

Dingsdag 18 Mei.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12 Mei. Men meldt uit Weenen van den 4 Mei: Brieven uit Belgrado van den 29 April hebben, ten opzigte van de oproerige bewegingen in Turkije, gunstige berigten. Het leger der opstandelingen bevond zich tusschen Kamenitz en Matinratez. De pacha van Nizza *Mustapha* ontving versterking van 1200 Albanezen; hij zond eene afdeeling naar Alexineza, om den straatweg vrij te maken, en deed daarop de opstandelingen aantasten, die, na een bloedig gevecht, op de vlugt werden geslagen. De meesten vloden naar de Servische grenzen, alwaar zij ontwapend werden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12 Mei. Per telegraaf is alhier de belangrijke, ofschoon niet geheel onverwachte tijding ontvangen, dat de Spaansche Cortes, in hunne vereenigde zitting van den 8 dezer, tot de benoeming van slechts één regent besloten en den generaal *Espartero* tot die waardigheid verkozen hebben.

— Brieven uit St. Thomas, van den 6 April, zeggen dat de kleine stad St. John op het eiland Antigua zoo goed als geheel is afgebrand; 300 huizen zijn vernield en de schade wordt op verscheiden millioenen begroot.

— Eergisteren is te Havre de paketboot *la ville de Lyon* aangekomen, en met dezelve heeft men berigt van een afgrijselijk voorval ontvangen, hetwelk in de vorige maand op zee tusschen Noord-Amerika en Engeland gebeurd is. Den 19 April stootte het Amerikaansche schip *William Brown*, hetgeen met 65 passagiers, behalve het bootsvolk, aan boord, van Liverpool naar Philadelphia stevende, zoo plotseling en zoo geweldig tegen een drijvend ijsveld, dat het vaartuig oogenblikkelijk zonk. Men had nog slechts even den tijd om zich in de sloepen te werpen. De grootste ontving, benevens den stuurman en 8 matrozen, 33 passagiers, de kleinere den kapitein, eene vrouw welke als passagier de reis deed, en 7 man van het scheepsvolk; al wat verder aan boord was zonk met het schip. Twee dagen daarna ontmoette de groote sloep het Amerikaansche schip *Crescent*, hetwelk den 2 Mei de 8 matrozen op de *Ville de Lyon* heeft overgezet. Tot zoo verre is het geval wel eene beklagenswaardige, maar echter gewone schipbreuk; doch het afgrijselijkste der zaak volgt nu: de 8 matrozen, voor den Amerikaansche consul te Havre gebragt en door denzelven ondervraagd, hebben verklaard dat wel is waar 33 passagiers zich aan boord der sloep begeven hadden, maar dat de *Crescent* er slechts 17 heeft opgenomen. Wat was van de overigen geworden? Zie hier wat men uit de bekentenis der matrozen reeds is te weten gekomen, wier verklaring overigens nog de bevestiging der passagiers verwacht, welke de mede naar Havre bestemde *Crescent* eerdaags aldaar moet aanbrengen. Toen de sloep die door de menigte gedrukt en ter naauwernood van eenige benoodigdheden voorzien was, zich twee dagen in zee gehouden had, maakte wanhoop zich van de aan boord zijnde meester en er gebeurde iets soortgelijks als onder de schipbrekelingen van ons fregat *Medusa*. Het bootsvolk viel over de passagiers heen, en, hetzij door razernij hetzij uit besef van den nood, wierp het een deel dier ongelukkigen in de golven. De vreeselijkste tooneelen moeten hierbij [illegible] zijn. Eene vrouw was het eerste slagoffer; een kindje, dat men reeds aangegrepen had, smeekte [illegible], slechts zoo [illegible] te mogen hebben, dat het zijn gebedje spreken kon. Eerst toen er zestien menschen over boord geworpen waren, hield het moorden op. Een uur daarna ontmoette men de *Crescent*.

— Sedert eenigen tijd hadden de tolbeambten van het octrooi aan de barrière *de la Glacière*, opgemerkt dat 2 verdachte personen van buitengewone dikte des morgens de stad binnen kwamen. Gisteren morgen gaf een ambtenaar aan een hunner een stoot met een puntig ijzer tegen den dikken buik, en oogenblikkelijk stroomde . . . . geen bloed, maar wijngeest over de straten. De beide smokkelaars werden gevat.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, den 12 Mei. Men verneemt, dat ook de minister *van Maanen* zich ongesteld bevindt, en dat Z. Exc. aanstaanden vrijdag waarschijnlijk niet de verdediging van de vijf, alsdan bij de Tweede Kamer te behandelen ontwerpen van wet, zal op zich nemen, maar de heer *Borret* en volgens anderen ook de heer *de Jonge*, beide leden van den Raad van State, met die taak door Z. M. zullen worden belast.

— Naar men verneemt, zijn de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal aangeschreven, dat de werkzaamheden dier Kamer vrijdag den 21 dezer zullen worden hervat.

— Z. M. heeft tot tweeden adjunct-houtvester in het jagt district van de provincie Zeeland benoemd mr. *W. C. Mary de Jonge van Ellemeet*, wonende te Middelburg.

'S GRAVENHAGE den 14 Mei. Z. M. heeft vergunning verleend tot de oprigting van eene christelijke afgescheiden gemeente te Minnertsga *c. a.* als mede te Sixbierum.

— In de zitting der Tweede Kamer van de Staten Generaal van heden zijn ontvangen twee Koninklijke besluiten, betreffende het eervol ontslag, met den 1 junij, van Zijne Exc. den minister van binnenlandsche zaken, baron *de Kock*, en zijne vervanging door den baron *Schimmelpenninck van der Oye*.

Is ontvangen een Koninklijk besluit, waarbij, uit hoofde van ongesteldheid van Z. Exc. den minister van justitie, tot de verdediging van de heden aan de orde zijnde voordragten nopens de regterlijke organisatie van Noord-Holland, Limburg enz., de heeren staatsraden *Borret* en *de Jonge van Campens Nieuwland* worden gemagtigd. Een aantal redenaars voerde daarover het woord.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het 1e ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 37 tegen 15 stemmen.

Het tweede ontwerp, nopens de vestiging van een provinciaal hof in Limburg, is aangenomen met eene meerderheid van 46 tegen 6 stemmen.

— Uit Nijmegen berigt men, dat aldaar sedert eenigen tijd misverstand heerschte tusschen den pastoor van de predikheeren-kerk in de broederstraat, een man, die door velen geacht en bemind wordt, en deszelfs geestelijke overheid, door wie hem aangezegd was zijne standplaats te verlaten. Het berigt deelt op de volgende wijze, hetgeen nader gebeurde, mede:

De pastoor, welligt in de volle overtuiging zijner onschuld, heeft aan dit geestelijk bevel geen gehoor willen geven, maar geweigerd de plaats zijner eens aangewezene bestemming vrijwillig te verlaten, zoodat de geestelijke overheid de wereldlijke magt ter handhaving van haar gezag en hare beschikkin en heeft ingeroepen, met dat gevolg dat aan het stedelijk bestuur alhier de onaangename taak van hooger hand is opgedragen, om genoemden pastoor, zoo noodig, met geweld zijn pastoriehuis en de kerk te doen verlaten. Het achtbaar hoofd van ons stadsbestuur heeft zich daarop bij den beklaagde vervoegd, om denzelven van den ontvangen last kennis te geven en tevens alle middelen van aandrang en overreding gebruikt, die hem ten dienste stonden, om dit bevel te doen eerbiedigen, doch telkens te vergeefs; de pastoor verklaarde, bij zijne eerste besluit te volharden en slechts voor geweld te zullen wijken. Men is alzoo heden, den 11, tot de uitvoering der van hooger hand gegevene bevelen moeten overgaan. Dien ten gevolge werden oms reeks 11 ure de straten, die den toegang tot de broederstraat en de kerk aldaar verleende, door de militaire magt, die bij deze handeling adsisteerde, afgezet, ten einde alle zamenscholingen van volk voor te komen of ongeregeldheden te verhinderen. De burgemeester, vergezeld van den officier bij de regtbank, met den commissaris van politie en eenige bedienden, waarbij zich de landdeken *Triebels* en andere R. K. geestelijken voegden, begaven zich naar het pastoriehuis, ten einde de gegevene bevelen te volbrengen. De pastoor, van een en ander bewust, had de toegangen tot zijn huis in persoon versperd en afgesloten, zoodat men de hulp van een aantal timmerlieden en smeden moest inroepen om de deuren enz. te openen. Deze handelingen hielden tot ongeveer 1 uur aan, alvorens men den onaangenamen last kon uitvoeren, en de pastoor in een daartoe gereed staande rijtuig plaats nam, en hij, niet zonder van de aldaar aanwezigen herhaalde blijken van belangstelling en achting te ontvangen, naar het logement *de Place Royale* gevoerd werd.

Alles is met de meeste orde afgeloopen, en niettegenstaande de sensatie groot was, zal deze zaak zeker geen gevolgen hebben.

— Te Gasselt provincie Drenthe, ontstond in den namiddag van den 2 dezer brand op de veenplaats no. 9, in de groote compagnie te Gasselter-Nyeveen, toebehoorende aan den heer mr. *G. Kniphorst*, te Assen, en *H. W. Meinders*, te Gieterveen. Eene groote hoeveelheid turf, van ongeveer honderd dagwerken, is eene prooi der vlammen geworden; door den fellen wind was het onmogelijk veel hulp toe te brengen. De oorzaak is onbekend.

— De Militaire Spectator vermeldt de volgende bijzonderheid, welker echtheid van eene andere zijde is bevestigd geworden, namelijk, dat in het afgeloopen jaar een exemplaar van het *Militair Zakboekje* door den kapitein der artillerie (thans majoor) *A. W. de Bruijn*, te Jedo, hoofdplaats van Japan, voor de som van *f* 300 is verkocht. de prijs van dit werk, waarvan laatstelijk eene tweede vermeerde uitgave door de Erve *Doorman* te s' Gravenhage is in het licht gegeven, is hier te lande *f* 5.50!

— In de Belgische Dagbladen is een twist ontstaan over het regt, dat den Koning der Nederlanden, *Willem II*. zou gewaarborgd zijn, om vrij op Belgisch grondgebied te komen. De eene partij wil, dat Z. M. onverlet naar zijn Landgoed van Tervueren zou kunnen gaan, en er met een acte vrij zou mogen jagen en visschen. Anderen, daarentegen, meenen, dat de Koning der Nederlanden evenmin als ieder ander, op het grondgebied van België zou kunnen komen, zonder vooraf daartoe de toestemming van het Belgisch Gouvernement

e hebben gevraagd en verkregen: maar men gaat nog verder en beweert, dat het Gouvernement van België eene dergelijke toestemming, vooral in de tegenwoordige omstandigheden (?) zou behooren te weigeren (!) (*N. Br.*)

— Men meldt van Batavia dd. 27 November 1840 Met terugzigt tot het voorkomende in de Javasche Courant van den 21 dezer, opzigtelijk het branden nu en dan van den berg Gedé, zijn wij alsnu in de gelegenheid mede te deelen, dat op den middag van den 22 dezer, gedurende eenige minuten, eene uitbarsting van genoemden berg heeft plaats gehad, welke uitbarsting vergezeld ging van eene trillende beweging der aarde en van een geluid als dat eener zware kanonnade. De dag voor de uitbarsting, kwam uit den krater geen rook te voorschijn, doch na de uitbarsting, was de rook-kolom zoo groot, dat men dezelve van Tjandjor, ondanks eene bewolkte lucht, duidelijk kon onderscheiden.

In den vroegen ochtend van den 23 dezer vertoonde zich de top des bergs, van den kant van Tjandjor te zien, als geheel verlicht en gelijk een brandend *allang allang* veld, terwijl de krater sterk rookte.

Te Patjet en andere op die hoogte langs de gedé gelegen plaatsen, moet zich gedurende de uitbarsting een allerhevigst geraas hebben doen hooren, en zijn van daar aanvankelijk veel menschen gevlugt.

INGEZONDEN STUKKEN.

IETS OVER ONZE STAATKUNDIGE KENNIS.

Wij lazen onlangs in den *Tolk der Vryheid*: „Nederlanders: ganzen; zij kakelen geweldig, „doch laten zich geregeld jaarlijks roppen en ont„doen van hunne donspluimen, opdat de lediggang „zacht ruste." Waarlijk, niet oneigenaardig! Wat wordt er door de Nederlanders niet gekakeld over de zware lasten waaronder zij gebukt gaan; over de ondragelijke heersch- en woekerzucht der rijken en magtigen, aan welker gouddorst en schraapzucht zij hunnen laatsten penning ten offer brengen, over verkeerde of onvolledige wetten en instellingen (waaraan zij NB. zoo gehecht zijn) enz. maar blijft het niet bij gekakeld en vrome wenschen? Neemt de een of ander toevallig nog al eens een boek of dagblad in de hand, waarin meesterlijk, en naar waarheid onze ellendige staatkundige toestand wordt blootgelegd, hoe spoedig geraken dan de geeuwspieren in beweging; men leest het zelf niet eens ten einde, maar met de gedachte (want deze gevoelens aan een ander mede te deelen zou somstijds gevaarlijk kunnen zijn bij Z. Exc. die, Baron die, of Jonkheer die;) „het is waarheid, „zuivere waarheid, het is zeer mooi, maar .... wat „helpt het? Ik heb niet kunnen gewaar worden dat „wij thans iets minder moeten betalen," enz. wordt hetzelve neder gelegd.

Hoe laauw, ten aanzien hunner staatkundige regten en belangen, hebben de Nederlanders zich getoond, bij de vernieuwing der grondwet! Wat baat het, dat kundige, vaderlandslievende mannen voor u in de bres sprongen, en u onvermoeid, met tarting van den haat der rijken en magtigen, den weg aanwezen, welke moest worden ingeslagen om wettelijk eene betere orde van zaken daar te stellen, — wanneer gij te laf of te onverschillig zijt om dien weg te bewandelen? Wat loon ontvingen zij voor hunne vaderlandslievende pogingen? Was het niet miskenning door het grootste gedeelte der natie welks nut en welvaart zij alleen beoogden? en toch gaat gij voort met klagen en zuchten, alsof wij nog in den tijd der wonderen leefden, alsof thans vooral de spreuk niet gold: help u-zelven en God zal u helpen!

De Franschman zegt van den Nederlander, dat deze meer geneigd is tot godsdienstige dan tot staatkundige twisten: een zeggen vol waarheid. Wanneer er zich zoovele gezelschappen hadden gevormd, om over de waarachtige belangen des lands te spreken, als er zich gevormd hebben om over nietsbeduidende leerstellingen te redekavelen, of de woorden van den leeraar X., Y., of Z. te bevitten, waarlijk er zou bij het publiek geene zoo groote onwetendheid en bijgevolg onverschilligheid bestaan, als men nu ziet heerschen; en wat meer zegt: wij zouden niet zoo diep zijn gezonken, onder geene zoo ondragelijke lasten moeten gebukt gaan, als nu het geval is.

Verlangt de Nederlander dus eene betere staatkundige toestand, dat hij dan met daden toone denzelven waardig te zijn. Dat hij de wettelijke pogingen, door vaderlandslievende mannen in het werk gesteld, ondersteune; dat hij het niet late blijven bij zuchten en klagen, maar zich zooveel mogelijk met de staatkundige belangen en instellingen van het vaderland bekend make: dan zullen vele zaken welke nu duister voor hem zijn, en dus geene belangstelling wekken zich voor hem in een helder licht vertoonen; dan zal ons vaderland, door de energie zijner burgers, uit het staatkundige niet worden opgeheven, waarin het thans gezonken is; dan zal hetzelve weder gelijk weleer eenen roemrijken rang bekleeden onder de rijken van Europa; en welvaart, rijkdom en tevredenheid zullen het deel worden van deszelfs gelukkige bewoners.

MENGELINGEN.

GEVANGENISSEN IN CHINA.

Terwijl men in Europa bij voortduring bezig is, om het lot der gevangenen te verbeteren en diender gevangenissen te verruimen, zal het niet geheel ongeschikt zijn, om ten dien opzigte enkele berigten uit China, of, zoo als de Chinezen het noemen, uit het *Hemelsche Ryk* mede te deelen. Deze berigten vindt men in de dagbladen, medegedeeld door den engelschen kapitein der artillerie Ansthruter, die op het Chinesche eiland Chusan in bezetting liggende, door de Chinezen werd opgeligt. Hij werd naar Ning Po, op het vaste land, gevoerd, alwaar hij nog gevangen wordt gehouden. Hij heeft zich bij het *Hemelsche Ryk* verdienstelijk gemaakt, zoo als wij thans zullen lezen, en daardoor wordt hij beter dan andere krijgsgevangenen behandeld en mag hij briefswisseling voeren. Hij schrijft het volgende:

„Den 17 September 1840 kwam ik te Ning-Po aan, en al dadelijk werd ik door mandarijns ondervraagd naar het getal onzer schepen en onzer soldaten en over onzen toestand te Chusan. Onze tolk was dezelfde *Campradore*, dien de Chinezen ons hebben ontnomen eenige dagen na onze ontscheping te Chusan. Na dat men mij wat te eten had gegeven, werd ik in eene kooi gesloten, welke een ijard (engelsche maat. In het woordenboek van Sewel staat dat 3 ijards 4 amsterdamsche ellen zijn) hoog en 2 voeten breed was De Chinezen sluiten al hunne gevangenen in kooijen, zoo dat ik even als anderen werd behandeld. Om mijn hals werd een ijzeren ring vast gemaakt en mijne handen werden aan een stok gebonden ter lengte van een voet, welke stok aan mijn halsring was gebonden. Daarenboven nog had men mij eene zware ketting aan de voeten geklonken, van 18 of 20 ponden zwaarte. Deze ketting heb ik 4 weken aan gehad. Den volgenden dag van mijne opsluiting werd ik weder voor een mandarijn gebragt. In den loop van het gesprek, vroeg hij mij naar onze stoombooten. Ik bood hem aan, er hem eene uit te teekenen. Aan dit aanbod had ik waarschijnlijk te danken het goede middagmaal, hetwelk mij werd voorgediend en de beleefdheden en betere behandelingen, welke ik ondervond. Den 19 en 20 september werd ik weder voor dien ambtenaar gebragt en ontmoette ik 7 andere gevangenen, afkomstig van het gestrande schip Kite. Bij elke ondervraging, werden de mandarijnen vriendelijker, en van dien dag af deden zij mij eene grootere kooi geven, namelijk van 3 voet 6 duim lang en 2 voeten breed. De verbetering had ik te danken aan mijne teekeningen, welke ik voor de mandarijnen vervaardigde. Zij verzochten mij een plan van de baai van Chusan, van de stad en de voorstad (dus van hunne eigene landstreek) met onze tenten en onze schepen; vervolgens moest ik voor hen maken eene kaart van Londen, eene teekening van de Westminster abdij, van de St. Paulkerk, van het kasteel Windsor en van het paleis van Buckingham. Op den volgenden dag moesten zij hebben eene kaart van Engeland, waarop ik de wegen en de publieke rijtuigen grooter moest maken dan de steden en graafschappen.

„Den 22 september zag ik den luitenant Douglas; hij zat in eene kleinere kooi dan de mijne en den 23 mevrouw Noble en haar kind, schipbreukelingen van de Kite. Zij werd in een kooi gesloten en neven de mijne in een cel geplaatst. Dit was het lot van al mijne landgenooten. Elken dag werden wij voor de mandarijnen gevoerd, om ondervraagd te worden, en soms op de vreemdste vragen te moeten antwoorden, b. v.: *welke zyn de graden van bloedverwantschap tusschen mevrouw* Noble *en de Koningin van Engeland?*

„Eindelijk werd het lot van eenige onzer op den 28. September dragelijker. Aan de heeren Douglas, Wills en mij werd eene kamer gegeven, met een aardig bleekveldje om te wandelen. Wij ontvingen nu ook goede bedden en werd ons alles verschaft wat wij noodig hadden. Onze toestand werd nu dragelijk. Wij ontvingen ook brieven van onze landgenooten en al den voorraad, welke zij ons zonden. Tot heden 2 Januarij 1841 hebben wij geene redenen om ons te beklagen. Ik heb mijne teekengereedschappen om mij te vermaken. De muren van mijne gevangenis heb ik met teekeningen versierd, alles betrekkelijk de artillerie, en dit bevalt de Chinezen. Ik heb de portretten van de manderijns moeten maken, als ook die van de Koningin, van den Admiraal, van Kapitein Elliot enz."

„De aardrijkskunde van Europa, Afrika en van Azie trekt het meest de aandacht der Chinezen. Het scheen mij toe, als of zij ongerust waren over hunne Westersche grenzen. Men vroeg mij hoe veel tijd men benoodigd had, om van Engeland naar Chineesch Tartarijen te komen; welke de staatkundige en aardrijkskundige betrekkingen van Rusland en Engeland waren, welke landen hun van een scheiden en welke landen Rusland van Engelsch Indië afscheiden. Zij maakten geen gewag van hunne zuidelijke grenzen; en de zorg, die zij droegen, er niet van te spreken, deed zien, dat zij niet zonder ongerustheid zijn over onze nabijheid aan dien kant. De stoommachines hoeiden vooral hun belang. Ik moest bij herhaling uitleg geven en dikwijls aan elk mandarijn afzonderlijk."

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 17 Mei. Sedert den 14 dezer zijn alhier ter reede gekomen;

Voor Antwerpen bestemd:

The Soho, T. Whitcombe, Londen, stukgoederen en passagiers; Inger Mathilda, W. Thijgesen, Gohtenburg, houtwaren; Marianne Bertha, C. Pieper, Memel, houtwaren; Johanna Wilhelmina, J. Brodersen, Fredericia, garst; Allert, J. A. [illegible] Borkum, Uddewalle, haver; Haabet Anker, T. C. Paust, Gothenburg, houtwaren; Gustaaf, C. W. Weidman, Greifswald, garst; Hebe, R. Attwoord, Londen, stukgoederen; Stabsma[illegible] J. Goiller, Manilla, suiker, Diana, O. Nabmens, Hul, stukgoederen; de Vigilantie, B. Ellingson, Gohtenbug, hout en ijzer; Egmond, C. Tromhein, Kijrtemin[illegible], garst; Henriette, C. [illegible] Dirvoort, Liverpool, klipzout en koffij; Princes Victoria, [illegible] Jackson, Londen, stukgoederen en passagiers.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild:

Oremus, C. M. Bohn, ballast, Newcastle; de Maria, C. He[illegible]mansen, ballast, Newcastle; Einigtheden, H. N. Brand, ballast, Newcastle; Betseij en Susanna, J. C. Kjer, ballast, Newcastle; Anna Dorothea, P. Carstensen, ballast, Christiaanzand; Frobudeo, D. J. Bagen, ballast, Christiaanzand, de 4 Gezusters, H. N. Petersen, ballast, Koppenhagen; Aurora, E. Brandt, ballast, Svensburg; Agnete Christine, H. C. Turoe, ballast, Svensburg; Karen Henkelda, P. Lauritzen, ballast, Kjirteminde; [illegible]na, S. H. Brink, ballast, Oostzee; Augusta, J. C. Boltche[illegible] ballast, Avontuur; Aeolus, J. Jensen, ballast, Avontuur; d'Harmonie, C. Volgert, ballast, Avontuur; The Soho, T. Whitcomb[illegible], stukgoederen en passagiers, Londen.

Van Gend gezeild:

Fortuna, J. A. Doijer, suiker, Hamburg; Alida Clasina, [illegible] E. Tiktak, ballast, Avontuur.

ADVERTENTIEN.

ADVERTENTIE.

De betrekking van *Schryver aan het Plaatselijk Bureau dezer Vesting* heeft opgehouden te bestaan; rede waarom noch door *Polter*, welke die betrekking tot heden vervuld heeft, noch door eenig ander Burgerlijk Persoon Boodschappen of Verrigtingen ten dienste van het Plaatselijk Kommando overgebragt of waargenomen zullen worden. Alleen *Onder-officieren* of *Militaire Ordonnansen* zullen voortaan daarvoor gebezigd worden.

Vlissingen, den 17 Mei 1841.

De Luitenant-Kolonel Plaatskommandant,

VON HOFF.

Ter Drukkerij van C. J. DE SWART.